

## Hàng cận hạn, hàng tồn kho: Đường đi nào để tránh lọt ra thị trường?

07:35 01/11/2026

Hàng tồn kho, hàng cận hạn sử dụng là một phần tất yếu trong hoạt động kinh doanh. Tuy nhiên, từ áp lực giải phóng hàng tồn đến nguy cơ hàng hết hạn, biến chất vẫn được đưa ra tiêu thụ, ranh giới giữa thanh lý hợp pháp và vi phạm quyền lợi người tiêu dùng đang đặt ra nhiều vấn đề cần được quan tâm.

### Hàng tồn kho và áp lực giải phóng hàng hóa

Trong hoạt động sản xuất, kinh doanh, hàng tồn kho là vấn đề khó tránh khỏi. Tại các siêu thị, cửa hàng tiện lợi, đại lý và kho phân phối, hàng hóa tồn đọng có thể xuất phát từ sức mua suy giảm, dự báo thị trường chưa chính xác, thay đổi mẫu mã hoặc nguồn cung vượt nhu cầu. Với những mặt hàng có thời hạn sử dụng, thời gian lưu kho càng kéo dài thì áp lực tiêu thụ càng lớn.

Để giải phóng hàng tồn, nhiều đơn vị lựa chọn giảm giá, khuyến mại, bán đồng giá hoặc thanh lý theo lô. Đây là hoạt động thương mại bình thường nếu sản phẩm vẫn bảo đảm chất lượng, thời hạn sử dụng và thông tin được cung cấp đầy đủ, trung thực. Tuy nhiên, khi hàng hóa cận hạn được đẩy mạnh tiêu thụ, người mua cần được thông báo rõ về tình trạng sản phẩm để chủ động lựa chọn.



**QUẢN LÝ THỊ TRƯỜNG  
THÀNH PHỐ HÀ NỘI**

Lực lượng Quản lý thị trường kiểm tra, phát hiện nguyên liệu nhân bánh Trung thu đã quá hạn sử dụng tại một cơ sở kinh doanh ở Hà Nội. Ảnh: QLTT Hà Nội.

Thực tế, những chương trình giảm giá sâu, mua nhiều tặng thêm hoặc thanh lý cuối mùa có thể khiến người tiêu dùng chú ý đến giá bán mà ít kiểm tra ngày sản xuất, hạn sử dụng và điều kiện bảo quản. Đặc biệt, với thực phẩm đóng gói, đồ uống, sữa, bánh kẹo và sản phẩm đông lạnh, chất lượng còn phụ thuộc vào quá trình vận chuyển, lưu kho và trưng bày.

Một vụ việc được phát hiện tại Hà Nội trong tháng 9/2026 cho thấy nguy cơ hàng quá hạn vẫn tồn tại ngay tại khâu kinh doanh nguyên liệu. Ngày 22/9, Đội Quản lý thị trường số 25 phối hợp với Công an phường Chương Mỹ kiểm tra một cơ sở kinh doanh thuộc Công ty TNHH Sản xuất Thương mại và Dịch vụ V.C, phát hiện 240 kg nguyên liệu nhân bánh Trung thu vi phạm.

Trong đó, 120 kg không có hóa đơn, chứng từ và thông tin xác định nguồn gốc; 120 kg nhân bánh mang nhãn hiệu SAVA đã hết hạn sử dụng từ tháng 4/2026 nhưng vẫn được bảo quản, bày bán. Trị giá số hàng quá hạn được xác định là 6 triệu đồng. Lực lượng chức năng đã tạm giữ hàng hóa, đề xuất xử phạt doanh nghiệp 13 triệu đồng và buộc tiêu hủy tang vật vi phạm.

Vụ việc cho thấy hàng quá hạn không chỉ xuất hiện ở khâu bán lẻ thành phẩm mà còn có thể tồn tại tại các cơ sở kinh doanh nguyên liệu, nơi cung cấp đầu vào cho hoạt động sản xuất thực phẩm. Nếu không được phát hiện kịp thời, những nguyên liệu này có nguy cơ tiếp tục đi vào quy trình chế biến.

Theo số liệu của lực lượng Quản lý thị trường, trong 9 tháng năm 2026, cả nước kiểm tra 35.727 vụ, xử lý 29.223 vụ vi phạm, thu nộp ngân sách 376 tỷ đồng. Trị giá hàng hóa tịch thu, tiêu hủy đạt 112,7 tỷ đồng. Tại Hà Nội, trong 10 tháng đầu năm 2026, lực lượng chức năng kiểm tra 4.791 vụ, xử lý 4.201 vụ; trị giá hàng hóa buộc tiêu hủy, khắc phục hậu quả hơn 44,35 tỷ đồng.

Đây là số liệu vi phạm trong hoạt động thương mại nói chung, không riêng nhóm hàng cận hạn, quá hạn sử dụng. Tuy nhiên, những con số này cho thấy áp lực kiểm soát hàng hóa trên thị trường vẫn lớn. Khi hàng hóa lưu thông qua nhiều tầng nấc, từ nhà sản xuất, nhà nhập khẩu đến kho trung chuyển, đại lý và cửa hàng bán lẻ, chỉ một khâu thiếu chặt chẽ cũng có thể khiến sản phẩm không bảo đảm điều kiện tiếp tục đến tay người tiêu dùng.

### **Không để hàng hết hạn, biến chất tiếp tục đến tay người tiêu dùng**

Một vấn đề đáng quan tâm là việc kiểm soát hạn sử dụng tại các hệ thống phân phối lớn. Với số lượng mặt hàng lớn, tần suất nhập xuất liên tục, nếu quy trình kiểm kê, cảnh báo và thu hồi không chặt chẽ, sản phẩm quá hạn vẫn có thể bị bỏ sót trên quầy hàng.



Hàng hóa được giảm giá, thanh lý tại các điểm bán cần công khai đầy đủ thông tin về chất lượng và thời hạn sử dụng để người tiêu dùng lựa

chọn.

Vụ việc xúc xích tại một cửa hàng Bách Hóa Xanh ở phường Tân Thới Hiệp, TP.HCM hồi tháng 9/2026 là dẫn chứng đáng chú ý. Ngày 26/9, phóng viên Tạp chí Thương hiệu và Công luận trực tiếp kiểm tra, mua sản phẩm tại cửa hàng và phát hiện một gói xúc xích có hạn sử dụng đến ngày 30/6/2026, tức đã quá hạn gần 3 tháng nhưng vẫn được bày bán.

Trước đó, khách hàng cũng phản ánh sản phẩm xúc xích mua tại cửa hàng có mùi bất thường, một số cây xuất hiện vùng màu đen, trắng nghi nấm mốc dù bao bì vẫn ghi hạn sử dụng đến ngày 30/11/2026. Sau khi tiếp nhận phản ánh, cửa hàng đã rút các sản phẩm liên quan khỏi quầy để rà soát. Cơ quan chức năng TP.HCM cũng vào cuộc kiểm tra, làm rõ nguồn gốc và điều kiện bảo quản.

Vụ việc đặt ra yêu cầu kiểm soát thực chất tại từng điểm bán, thay vì chỉ dựa vào quy trình quản lý hàng hóa trên hệ thống. Bởi chỉ một sản phẩm bị bỏ sót cũng có thể ảnh hưởng trực tiếp đến quyền lợi và sức khỏe người tiêu dùng.

Trao đổi về vấn đề này, ông Nguyễn Hữu Lợi, Phó Chi cục trưởng Chi cục Quản lý thị trường tỉnh Thái Nguyên cho rằng, đối với hàng hóa tồn kho, đặc biệt là thực phẩm, bánh kẹo, đồ uống và các sản phẩm có thời hạn sử dụng ngắn, doanh nghiệp, cơ sở kinh doanh phải thường xuyên kiểm tra, phân loại hàng hóa theo từng lô và theo dõi chặt chẽ thời hạn sử dụng.

Theo ông Lợi, việc hàng hóa cận hạn được giảm giá, thanh lý là hoạt động kinh doanh bình thường nếu sản phẩm vẫn bảo đảm chất lượng và thông tin được công khai, minh bạch. Tuy nhiên, các cơ sở kinh doanh không được lợi dụng việc thanh lý để tiêu thụ hàng đã hết hạn, hàng biến chất hoặc tẩy xóa, sửa chữa hạn sử dụng.

Ông Lợi cũng nhấn mạnh công tác quản lý cần được thực hiện từ khâu nhập hàng, lưu kho, bảo quản đến phân phối. Các cơ sở kinh doanh phải chịu trách nhiệm về nguồn gốc, chất lượng hàng hóa đưa ra thị trường; lực lượng Quản lý thị trường cần tăng cường kiểm tra, xử lý nghiêm những trường hợp cố tình vi phạm.

Về phía doanh nghiệp, cần xây dựng quy trình quản lý hàng tồn theo từng lô, thường xuyên kiểm kê và ưu tiên xuất bán những sản phẩm có hạn sử dụng gần hơn. Hàng cận hạn cần được phân loại, thông báo rõ ràng và có chính sách tiêu thụ phù hợp. Đối với hàng hết hạn, biến chất, đơn vị kinh doanh phải cách ly, thu hồi, xử lý hoặc tiêu hủy theo quy định, không được thay bao bì, thay nhãn hay điều chỉnh thông tin để tiếp tục đưa ra thị trường.

Cùng với đó, cơ quan quản lý cần tăng cường kiểm tra tại kho trung chuyển, kho lạnh, cơ sở phân phối và cửa hàng bán lẻ. Việc truy xuất theo số lô, hóa đơn, chứng từ và lịch sử nhập xuất sẽ giúp xác định nguồn gốc hàng hóa cũng như trách nhiệm của từng khâu.

Hàng tồn kho có thể là bài toán chi phí của doanh nghiệp, nhưng không thể trở thành lý do để chuyển rủi ro sang người tiêu dùng. Minh bạch trong thanh lý, nghiêm túc trong kiểm soát hạn sử dụng và xử lý hàng không bảo đảm chất lượng là điều kiện quan trọng để bảo vệ quyền lợi khách hàng và duy trì niềm tin thị trường.

**Nam Sơn**